

AGH AGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu zajęć: Socjologia kultury

Rok akademicki: 2019/2020 Kod: HSOC-1-210-s Punkty ECTS: 3

Wydział: Humanistyczny

Kierunek: Socjologia Specjalność: —

Poziom studiów: Studia I stopnia Forma studiów: Stacjonarne

Język wykładowy: Polski Profil: Ogólnoakademicki (A) Semestr: 2

Strona www: <http://www.wh.agh.edu.pl/main/pl/programy-zajec-i-sylabusy>

Prowadzący moduł: dr hab. Wojakowski Dariusz (darek.wojak@wp.pl)

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Socjologia kultury to moduł, który zawiera charakterystykę: podstawowych terminów związanych z kulturą, socjologicznych teorii kultury oraz badań nad grupami kulturowymi.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Dostrzega i potrafi wyjaśnić rolę, znaczenie kultury w procesach przemian zachodzących w społeczeństwie i współczesnych sposobach opisywania tych przemian	SOC1A_W04, SOC1A_W17	Aktywność na zajęciach, Egzamin
M_W002	Zna podstawową terminologię nauk społecznych odnoszącą się do zjawisk i zbiorowości kulturowych	SOC1A_W02, SOC1A_W01	Egzamin
M_W003	Zna koncepcje teoretyczne dotyczące problematyki kultury oraz zależności i zmian zachodzących w różnych dziedzinach kultury we współczesnym świecie	SOC1A_W04, SOC1A_W01, SOC1A_W10, SOC1A_W17	Egzamin
Umiejętności: potrafi			

M_U001	Umie rozpoznać procesy zmiany kulturowej we współczesnym społeczeństwie	SOC1A_U06, SOC1A_U05, SOC1A_U02	Aktywność na zajęciach, Egzamin
M_U002	Potrafi dostrzegać i interpretować kulturowy dorobek człowieka, także w kontekście jego zmiennych zastosowań we współczesnym świecie	SOC1A_U01, SOC1A_U07, SOC1A_U06	Aktywność na zajęciach, Egzamin
M_U003	Potrafi analizować zróżnicowanie wzorów kulturowych w ramach współczesnego społeczeństwa oraz rozpoznaje źródła tego zróżnicowania	SOC1A_U07, SOC1A_U03, SOC1A_U06	Egzamin, Aktywność na zajęciach
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
M_K001	Rozumie znaczenie kompetencji kulturowych dla samorozwoju i budowania właściwych relacji społecznych	SOC1A_K01, SOC1A_K08	Aktywność na zajęciach

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
30	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												
M_W001	Dostrzega i potrafi wyjaśnić rolę, znaczenie kultury w procesach przemian zachodzących w społeczeństwie i współczesnych sposobach opisywania tych przemian	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W002	Zna podstawową terminologię nauk społecznych odnoszącą się do zjawisk i zbiorowości kulturowych	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

M_W003	Zna koncepcje teoretyczne dotyczące problematyki kultury oraz zależności i zmian zachodzących w różnych dziedzinach kultury we współczesnym świecie	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												
M_U001	Umie rozpoznać procesy zmiany kulturowej we współczesnym społeczeństwie	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_U002	Potrafi dostrzegać i interpretować kulturowy dorobek człowieka, także w kontekście jego zmiennych zastosowań we współczesnym świecie	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_U003	Potrafi analizować zróżnicowanie wzorów kulturowych w ramach współczesnego społeczeństwa oraz rozpoznaje źródła tego zróżnicowania	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne: jest gotów do												
M_K001	Rozumie znaczenie kompetencji kulturowych dla samorozwoju i budowania właściwych relacji społecznych	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	30 godz
Przygotowanie do zajęć	14 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	28 godz
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	4 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	78 godz
Punkty ECTS za moduł	3 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

1. Początki badań nad kulturą – od terminu potocznego do definicji naukowych. Kultura i pojęcia pokrewne. Problemy definicyjne.
2. Od totalności kultury do funkcjonalności kultury. Kultura w teoriach Malinowskiego,

Mertona i Parsonsa.

3. Przewrót symboliczny w rozumieniu kultury: Geertz, Turner. Kultura w teoriach N. Luhmanna.

4. Pisanie kultury i doświadczanie kultury – poglądy na kulturę pod koniec XX wieku (G. Marcuse, J. Clifford, postmodernizm).

5. Socjologia kulturowa J. Alexandra. Podejście kulturowe w socjologii i jego praktyczne zastosowanie w analizie życia społecznego (performans kulturowy).

6. Kultura masowa a kultura popularna – rzeczywistość kulturowa późnej nowoczesności, znaczenie nowych mediów. Układy kultury.

7. Kultura lokalna – przegląd teorii i badań socjologicznych.

8. Instytucje kultury i ich badania.

9. Grupa etniczna i naród jako zbiorowości oparte na kulturze

10. Kultura religijna, zróżnicowanie religijne jako zróżnicowanie kulturowe.

11. Od wielokulturowości do relacji międzykulturowych – zróżnicowanie kulturowe współczesnych społeczeństw.

12. Globalizacja kultury.

Metody i techniki kształcenia:

Wykład: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Przedmiot kończy się egzaminem.

Egzamin w pierwszym terminie jest dwuczęściowy.

Pierwsza część ma charakter pisemny i polega na odpowiedzi na pięć pytań problemowych.

Część druga egzaminu jest ustna i ma charakter obowiązkowy dla osób, które nie otrzymały 50% punktów z części pierwszej.

W ocenie końcowej może być uwzględniona aktywność na zajęciach (max. do 10% oceny całkowitej).

Egzamin w drugim i trzecim terminie przebiega tak, jak druga, ustna część egzaminu w terminie I.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Wykład:

- Obecność obowiązkowa: Tak

- Zasady udziału w zajęciach: Udział w dyskusji powiązanej w wykładem

Sposób obliczania oceny końcowej

Egzamin pisemny:

Każde pytanie jest osobno punktowane, ocenę pozytywną z egzaminu otrzymuje się po uzyskaniu co najmniej 50% ogólnej liczby punktów (do 60% ocena 3,0; 61-70% - 3,5; 71-80% - 4,0; 81-90% - 4,5; od 91 % - 5,0).

Egzamin ustny:

polega na odpowiedzi na trzy ogólne, problemowe pytania. Ocenę pozytywną otrzymuje się w przypadku pozytywnej (przynajmniej dostatecznej) odpowiedzi na dwa z tych pytań; ocena końcowa to średnia ocen z odpowiedzi na każde z trzech pytań.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności

studenta na zajęciach:

Wyrównywanie zaległości jest indywidualnie ustalane z prowadzącym. Polega ono na zapoznaniu się z lekturami dotyczącymi tematyki opuszczonych zajęć i ich zaliczeniu.

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

Wymagania dodatkowe: obecność na zajęciach (wszystkie treści przedstawione na wykładach będą wchodzić w zakres egzaminu).

Zalecana literatura i pomoce naukowe

- Alexander J. 2010, Znaczenia społeczne, Kraków, Nomos.
- Amerykańska antropologia kognitywna. Red. M. Buchowski, Warszawa 1993.
- B e n e d i c t, R. 1966. Wzory kultury. Warszawa.
- B u c h o w s k i, M. 2004. Zrozumieć Innego. Antropologia racjonalności. Kraków, Wyd. UJ.
- B u r s z t a, Wojciech. 1998. Antropologia kultury. Zysk i S-ka, Poznań.
- C a r r i t h e r s, M. 1992. Dlaczego ludzie mają kultury? Warszawa.
- C l i f f o r d, J. 2000. Kłopoty z kulturą. Dwudziestowieczna etnografia, literatura i sztuka. Warszawa, Wyd. KR.
- Czarnowski S. Kultura. Warszawa 1958
- Edensor Tim. 2004. Tożsamość narodowa, kultura popularna i życie codzienne, WUJ, Kraków
- E r i k s e n, T.H. 1995. Small Places, Large Issues. Pluto Press, London, Chicago.
- Denzin, N. 1997. The Interpretive Ethnography. SAGE, London.
- D e n z i n N., L i n c o l n Y. S. (red.) 2003. Strategies of Qualitative Inquiry. 2nd Ed. Thousand Oaks-London, SAGE Publ.
- Geertz, Clifford. 1993. The Interpretation of Cultures. Fontana Press, London.
- Geertz, C. 2000. Dzieło i życie. Antropolog jako autor. Warszawa, Wyd. KR.
- Golka M. 2013. Socjologia kultury, Warszawa, Scholar.
- Hannerz, U. 1996. Transnational Connections. Culture, people, places. London-New York, Routledge.
- Jacyno M, A. Jawłowska, M. Kempny. 2004. Kultura w czasach globalizacji, IFiS PAN, Warszawa,
- Karwacki Arkadiusz., Szlendak Tomasz., 2015. Napięcia, starcia, rozładowania. Samotna gra w kręgle w obszarze kultury., Elbląg:, Biblioteka Elbląska.
- Kempny M, Nowicka E. (red.) Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. PWN (t.I), Warszawa 2003.
- Kempny M, Nowicka E. (red.) Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, PWN (t.II), Warszawa 2003.
- Kłoskowska A. Kultura masowa. Warszawa 1980.
- Kłoskowska A. Socjologia kultury. PWN, Warszawa 1981.
- Kłoskowska, A. Kultury narodowe u korzeni. PWN, Warszawa 1996.
- L e a c h, E. 1973. Levi- Strauss. Warszawa.
- M a l i n o w s k i, B. 1984. Życie seksualne dzikich. Warszawa.
- M a l i n o w s k i, Bronisław. 1987a. Argonauci Zachodniego Pacyfiku. Dzieła, t. III, PWN, Warszawa.
- M a l i n o w s k i, Bronisław. 1987b. Ogrody koralowe i ich magia. Język magii i ogrodnictwa. Dzieła, t. V, PWN, Warszawa.
- M a l i n o w s k i, B. 1990. Mit, magia, religia. Dzieła, t.7. Warszawa.
- M a l i n o w s k i, B. 2000. Jednostka, społeczność, kultura. Warszawa.
- N o w i c k a, Ewa. 2002. Świat człowieka – świat kultury. Warszawa: PWN.
- Parsons T. 2009. System społeczny, Kraków, Nomos.
- Pęczak M. 2013. Subkultury w PRL, NCK, Warszawa,
- Religia i kultura w globalizującym się świecie. Red. M. Kempny i G. Woroniecka, Kraków 1999.
- S o u d i j n K., H u t s c h e m a e k e r s G., v a n d e V i j v e r F. 1990. Culture Conceptualisations. w: The Investigations of Culture. Red. F. van de Vijver i G. Hutschemaekers, Tilburg.
- Szleniak Tomasz., 2017., Sześć zjawisk w polskiej kulturze wartych przemyslenia. Dobrych i takich sobie, Ww: Obracht-Prondzyński C., Zbieranek P. (red.), 2017, Pomorskie poszerzanie pola kultury: dylematy – konteksty – działania., Gdańsk: Nadbałtyckie Centrum Kultury wydawca, 61--74.
- Sztompka P, M. Bogunia-Borowska. 2008, Socjologia codzienności, Znak, Kraków.
- T u r n e r, V. 2005. Gry społeczne, pola i metafory, Wyd. UJ, Kraków.
- T u r n e r, V. 2006. Las symboli. Aspekty rytuałów u ludu Ndembu. Nomos, Kraków.
- Znaniński F. Ludzie terazniejsi a cywilizacja przyszłości. Warszawa 2001.
- Znaniński F. Nauki o kulturze. Warszawa 1971.

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

Wojakowski Dariusz, Nowe szaty wielokulturowości - spektakle kulturowe i dyskursy potoczne, w: „Edukacja Międzykulturowa“ 2017, nr 2 (7), s. 67-77. DOI: 10.15804/em.2017.02.25

Wojakowski Dariusz, Wielokulturowość jako wartość w społeczności lokalnej pogranicza, w: Bieńkowska M, Żelazny W. (red.) Pogranicza: Księga Jubileuszowa Profesora Andrzeja Sadowskiego, Wyd. UwB, Białystok 2015, 71-87.

Wojakowski Dariusz, Święto miasta jako spektakl kulturowy, w: Drzonek M., Musiał-Karg M., Wołek A. (red.) Ćwierć wieku polityki lokalnej w Europie Środkowo-Wschodniej, Kraków 2017, WAM, s. 113-130.

Wojakowski Dariusz, Borders and Fields, Cultures and Places: Cases from Poland, Nomos, Kraków 2008

Wojakowski Dariusz „Oswajanie obcości kulturowej - zarys koncepcji badań jakościowych imigrantów na przykładzie obywateli Ukrainy w Polsce.” W: Malikowski M., Wojakowski D. (red.) Granice i pogranicza nowej Unii Europejskiej. Z badań regionalnych, etnicznych i lokalnych. Nomos, Kraków 2005, s. 195-222.

Wojakowski Dariusz, Kultura lokalna, czyli węzeł symboliczny, W: Kurczewska Joanna (red.) Oblicza lokalności. Różnorodność miejsc i czasu. Wyd. IFIS PAN, Warszawa 2006: 127-144.

Informacje dodatkowe

brak